

MUSEUM KENNERLAND

Historisch Genootschap **MKG** Midden-Kennemerland

Nieuwsbrief

jaargang 20
nummer 57

issn:
1382-9351

december
2012

Planning HGMK-inloopavonden,
elke donderdag in het BHK-gebouw
Groenelaan 74, Beverwijk, aanvang 20 uur.
Toegang vrij!

10 januari: Nieuwjaarsreceptie HGMK,
met uitverkoop van boeken en oude
Ledenbulletins. Spotkoopjes!

17 januari: Lezing door Jan van der
Linden: Armenzorg in vroeger tijd.

24 januari: inloopavond.

31 januari: Lezing: Mennonieten in de
Weichseldelta (zie pag. 3).

7 februari: inloopavond.

14 februari: Lezing door Ton van Oos-
terom over zijn boek over Oud Velsen

21 februari: inloopavond.

28 februari: Lezing door Fred
Schweitzer over het Slot van Konings-
bergen in de Peperstraat.

7 maart: inloopavond.

14 maart: Presentatie over de beeldbank
van Museum Kennemerland.

21 maart: inloopavond.

28 maart: inloopavond.

4 april: Ledenvergadering HGMK.
Na de pauze: *Monumenten in Beverwijk*.

11 april: inloopavond.

18 april: Lezing door John Rutte: de
relatie tussen persoonsbewijzen en
distributiestamkaarten.

Let op: enkele van deze activiteitien
zijn nog onder voorbehoud. De precieze
gegevens en overige activiteiten zullen
steeds op onze website worden vermeld.

**Wie wil meer weten kan daarvoor dag
en nacht terecht op www.hgmk.nl**

www.hgmk.nl

Het is niet helemaal vanzelf gegaan, maar we zijn verheugd u nu toch eindelijk te kunnen mededelen dat de vernieuwde website van het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland *in de lucht* is.

Omdat het niet steeds mogelijk is gebleken om informatie over lezingen, excursies en andere activiteiten tijdig via deze Nieuwsbrief of via de krant bij onze leden te krijgen, ontstond de behoefte aan een nieuwe website, waarop we als bestuur steeds zelf de inhoud kunnen aanpassen. Dankzij Lisette Beentjes en Bundelmedia is dat nu gelukt. Op deze website kunt u voortaan alle actuele gegevens over onze activiteiten vinden. Maar ook de fotoverslagen van onze excursies en het archief van

onze Nieuwsbrieven. En natuurlijk allerlei andere wetenswaardigheden over het HGMK. We hebben gemerkt dat veel van onze leden op een of andere manier actief zijn op internet. Met koppelingen naar Facebook, Twitter en later ook YouTube willen we proberen om ook meer jongeren te interesseren voor de lokale historie.

Het is erg belangrijk dat er weer nieuwe leden bijkomen. Ook die kunnen zich via de website aanmelden, maar u mag ze best een duwtje in de rug geven!

Contributie 2013

Zoals gebruikelijk ontvangt u bij de laatste nieuwsbrief van dit jaar het acceptgirobiljet voor betaling van de contributie 2013. In de jaarvergadering van 12 april 2012 is besloten de contributie voor 2013 te handhaven op € 13,- per jaar. Voor leden die het ledenbulletin en de nieuwsbrief per post ontvangen wordt een bijdrage in de verzendkosten gevraagd van € 4,-. Alles wat u meer overmaakt dan het bedrag van de contributie wordt in ons ondersteu-

ningsfonds gestort van waaruit bijzondere aankopen voor het Museum of voor het Genootschap worden gefinancierd.

Als u voor de betaling geen gebruik maakt van het acceptgirobiljet wordt u verzocht het hierop voorgedrukte betalingskenmerk te vermelden.

Uw betaling zien wij graag vóór 1 april tegemoet.

Bij voorbaat hartelijk dank,
Jan de Boer, penningmeester.

Hij komt! Wie komt? Hart komt!

Zo klinkt een aankondiging van een voorstelling door de heer Henri Hart in 1887.

Enkele nazaten van de reizende artiestenfamilie Hart zijn al jaren bezig om gegevens over hun creatieve voorgelacht te achterhalen. Via internet hebben ze elkaar gevonden en ontdekt dat de familie Hart steeds is blijven reizen. De zoektocht bracht al Harten van over de hele wereld bij elkaar: Canada, Australië, Denemarken, Frankrijk, België, Curaçao en Nederland. In Beverwijk was de familie Hart vooral bekend van Maison Stroucken en Het Kennemertheater - zie Nieuwsbrief 23 op www.hgmk.nl.

Door de gevonden documenten, foto's en persoonlijke contacten groeit steeds meer het verlangen om een boek te schrijven over het wel en wee van dit theatergeslacht. Niet alleen interessant als naslagwerk voor de nabestaanden maar nog veel meer vanwege de waardevolle betekenis die deze artiesten hebben gehad -en nog hebben- binnen de volkscultuur van Nederland, België en Frankrijk.

Tijdens de zoektocht werd duidelijk dat de grote gezinnen van Hart vele bekende namen hebben voortgebracht. Zowel in de acrobatiek, toneel- en filmwereld als achter de schermen bij licht- en geluidstechniek, radio- en tv. Het was interessant om te ontdekken dat de Nederlandse tak uiteindelijk is doorgegaan in toneel en muziek, de Belgische tak vanuit de theaterwereld naar de kermis en de Franse lijn heeft zich vooral ontwikkeld in het circus. Tot op vandaag bestaan er zeker nog zeven Cirques waarin de familie Hart aan het hoofd staat en/of actief is in de piste. Hun onvermoeibare expansiedrang en hun creatieve geest om zich steeds aan te passen aan de tijd waarin ze leven is bewonderenswaardig. Dwars door het verdriet van veel kindersterfte, armoede en tegenwerking wisten ze hun humor en jovialiteit te behouden.

Het boek wil de lezer laten meereizen met de familie Hart aan boord van hun schip, op het podium, balancerend aan de trapeze enzovoort.

Een citaat uit het boek:

Vanuit Duitsland, Niederhadamar, trekken twee zonen van Heinrich Hart(h), namelijk Peter en Willem, begin 1800 met hun gezinnen door België en Nederland.

Een eerste aankondiging van hun werkzaamheden is terug te vinden in de Middelburgsche krant van juli 1818.

'De Heer Hart maakt het geëerde Publiek bekend dat hij gearriveerd is met eene groote Troep Koorde-dansers, springers enz. welke gedurende deze Kermis dagelijks verandering van Kunsten aan den dag leggen, doch dat het te wijdoopig is derzelver talenten hier te melden: derzelve worden afgewisseld door Tyrolsche Balletten, Posturen, Groepen, Pyramiden, alsmede Zang en Muziek. De Vertoonplaats is in het klein Schuttershof'.

De bedoeling is dat het boek in de loop van 2013/2014 wordt uitgegeven. Maar we zijn nog steeds op zoek naar belangrijke aanvullingen waarin het artistieke karakter maar ook het hart van de familie Hart nog meer zichtbaar gaat worden.

Daarom doen wij hierbij een oproep om verhalen, foto's, of informatie over familiecontacten aan ons door te geven. Dat kan aan de redactie van de Nieuwsbrief of rechtstreeks aan: Inge Klumper, ingeklumper@home.nl Bij voorbaat hartelijk dank.

marcella hart, inge klumper

Gemeente Velsen in historisch perspectief

Het jaarboek Velisena; *Velsen in Historisch perspectief* van de Historische Kring Velsen is weer verschenen. De 21^e jaargang biedt de lezer 3 rijk geïllustreerde artikelen over uiteenlopende onderwerpen uit de geschiedenis van Velsen.

Jan Morren, lid van de vereniging, heeft zijn 1^e artikel gewijd aan een hotel in Velsen. Hotel Appeldoorn vormde sinds 1867 voor velen op reis in Noord-Holland een welkom rustpunt in een nog niet zo'n jachtige tijd. Het hotel lag net ten zuiden van het Noordzeekanaal, dicht bij de brug over het in 1876 geopende kanaal. Latere eigenaren exploiteerden naast het hotel de stalhouderij J. van Gameren.

In zijn 2^e artikel belicht Morren de persoon Pieter Vermeulen (1843-1922), onderwijspionier op "de Heide" en stichter van de eerste protestants-christelijke lagere school in Velsen.

Het 3^e en laatste artikel komt voort uit de herinnering van Piet J. Kroonenberg, voormalig kampleider van een buitencentrum voor Amsterdamse padvindsters. Dit buitencentrum lag aanvankelijk in het bosgebied van de Heerenduinen te zuiden van IJmuiden en werd ten behoeve van de aanleg van de begraafplaats Duinhof verplaatst naar het westen, nabij de nu verdwenen bunker "de Moriaan". Wie in Velsen weet nog dat de op het buitencentrum gehouden padvindsterskampen in de jaren 1953 tot 1963 scholing en vertier boden aan vele amsterdammertjes en groepen uit Engeland en Canada?

Het fraai uitgegeven jaarboek is benoorden het Noordzeekanaal te koop bij :

- The Read Shop, Breststraat 77 Beverwijk
- J. Rozing (Totaal Gemak Winkel), Wijkerstraatweg 175 Velsen-Noord
- en verder bij de boekhandels in Velsen en bij de bibliotheek Velsen in IJmuiden.

Onbekend gezicht

Het fotografisch geheugen van Museum Kennemerland

Na de succesvolle tentoonstelling “Arcadië aan het Wijkermeer”, die bijna 1500 bezoekers heeft getrokken, opent op zaterdag 12 januari een expositie over het foto-archief van het museum.

Het is een interactieve tentoonstelling, die de fotoverzameling en de beeldbank onder de aandacht van een breder publiek wil brengen. Veel van het fotomateriaal roept vragen op over personen en situaties. Achter het beeld gaat een verhaal schuil en de medewerking van het publiek wordt gevraagd om die gegevens en verhalen boven water te krijgen. Aan de meeste foto's is daarom een vraag gekoppeld.

Een groot deel van de geselecteerde foto's betreft personen en gebeurtenissen. Daarnaast wordt ook in een projectiezaal getoond hoe het gezicht van de stad Beverwijk in de loop van de tijd is veranderd.

De tentoonstelling wordt ondersteund met een rubriek in weekblad “De Kennemer”, die wekelijks een foto zal publiceren met een vraag aan de lezers.

Hierop kan via allerlei kanalen worden

gereageerd: persoonlijk, telefonisch, per e-mail maar ook rechtstreeks op de beeldbank.

Een flink deel van het foto-archief is namelijk al gedigitaliseerd en de beeldbank heeft een mogelijkheid voor reactie rechtstreeks via internet.

Er zullen ook presentaties “buitenshuis” plaatsvinden in de bibliotheek, in de woonzorgcentra Huis ter Wijck en Lommerlust en in paviljoen Westerhout.

Het museum hoopt dat met de tentoonstelling en de externe activiteiten de foto-verzameling kan worden verrijkt met gegevens en documentatie. Ook nieuw materiaal is uiteraard welkom. Veel mensen zijn zich niet bewust van de betekenis van foto-albums in familiebezit. Het museum hoopt door deze tentoonstelling

en de daaraan gekoppelde activiteiten de verzameling te kunnen uitbreiden en via de beeldbank voor een breed publiek toegankelijk te maken. De beeldbank is te raadplegen via: www.museumbeverwijk.nl

Nieuwe werkgroep Inloopcentrum

In het gebouw van de Beverwijkse Harmoniekapel, Groenelaan 74 in Beverwijk houdt het HGMK al sinds het voorjaar van 2012 elke week op donderdag een inloopavond.

Ook nu weer staat er op de agenda een planning voor de komende maanden. De invulling van deze agenda, alsmede de bemensing, trekt een grote wissel op de huidige bestuursleden.

Daarom deze oproep om u te melden bij onze *secretaris* voor de nieuw op te richten Werkgroep Inloopcentrum. Daarbij kan het gaan om ideeën en uitvoering van de programmering voor de wekelijkse inloopavonden. Maar ook voor assistentie van de “sleutelbewaarder” bij de ontvangst en

begeleiding van de bezoekers. Dan denken wij aan het zetten van koffie/thee, het klaarzetten van de tafels en stoelen (vanaf 19.30 uur), maar ook voor het beantwoorden van vragen en mogelijk ook assistentie bij het zoeken op de computer (tot 22 uur). Indien er genoeg leden zijn die hiervoor interesse hebben, dan kunnen we een redelijke verdeling van de taken maken en kunnen we een gevarieerd aanbod blijven presenteren.

Dus schroom niet en meld u aan!

Gezocht: penningmeester Open Monumentendag regio.

Al enige tijd wordt er gezocht naar een opvolger van Ir. J. Camfferman als penningmeester van het regionale OMD-comité. Deze regio betreft de gemeenten Bergen, Heiloo, Castricum, Uitgeest, Heemskerk en Beverwijk.

Het gaat hier om een kleine jaarlijkse financiële taak: het versturen en innen van de gemeentelijke bijdragen via een verdeelsleutel, van de kosten van de gehouden OMD-dagen, dus na het tweede weekend in september.

Inlichtingen hierover kunt u, behalve bij dhr. J. Camfferman, ook verkrijgen bij dhr. J.G. Frerichs tel. 0251-227830, bij hem kunt u zich ook aanmelden.

Lezing: Mennonieten aan de Weichselmonding

Op 31 januari wordt er door de Doopsgezinde Stichting Nederland-Polen een lezing verzorgd op uitnodiging van het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland (HGMK). De lezing vindt plaats op één van de wekelijkse donderdagse inloopavonden van het HGMK, in het gebouw van de Beverwijkse Harmoniekapel, Groenelaan 74 te Beverwijk en begint om 20 uur. De toegang is gratis en staat voor elke belangstellende open.

Eeuwenlang waren de gevluchte Mennonieten, op uitnodiging, gevestigd in de buurt van Danzig (Gdansk) om de Weichselmonding in cultuur te brengen. Daar het een prima poldergebied werd,

voelden ze zich daar thuis en kwamen tot een redelijke welvaart.

Toen in 1945 het gebied door de Russen werd bevrijd, moesten zij wederom vluchten, daar zij, mede door hun taal,

als Duitser werden beschouwd. Wat er nog van hen rest zijn o.a. de oude begraafplaatsen en hier en daar een oude kerk of boerderij.

Over deze zeer interessante geschiedenis zal onderhoudend worden verteld. Ook wordt er met een fotopresentatie een beeld gegeven van wat er van deze cultuur behouden is gebleven. Ook documentatie is voorhanden.

Topvondsten!

60 jaar amateurarcheologie in Kennemerland

Tentoonstelling van 30 november 2012 tot en met 21 april 2013.

De afdeling Kennemerland van de AWN – vereniging van vrijwilligers in de archeologie - heeft ter ere van haar 60-jarig jubileum een beknopte tentoonstelling (in 3 vitrines) samengesteld van topvondsten uit de Archeologische Werkgroepen Beverwijk-Heemskerk, Haarlem, Velsen en de voormalige werkgroep Hoogovens. In vier tijdvakken tonen de werkgroepen wat voor hen topvondsten zijn (geweest). Kennemerland werd vanaf de prehistorie tot in de nieuwe tijd van noord tot zuid continu bewoond. De tentoonstelling geeft een indruk van het belang van 60 jaar amateurarcheologie. Te zien zijn o.a. de boemerang van het Hoogoventerrein uit 470 jaar voor Christus, diverse voorwerpen van het Romeinse castellum in Velsen, de voetstap van Heemskerk uit de Bronstijd, het snorrobot uit Beverwijk en de vondsten van de Vleeshal en Huis Ter Kleef in Haarlem.

De vaste collectie toont de historie van Haarlem. Mocht u in de buurt zijn, loop dan even binnen in het 'leukste museum onder de grond'!

Archeologisch Museum Haarlem, Grote Markt 16k (kelder onder de Vleeshal), Haarlem.

Geopend: woensdag t/m zondag van 13:00-17:00 uur, behalve 25 en 26 december en 1 januari.

De toegang is gratis.

Historische Verkenningen wordt herhaald in 2013.

Vanwege het succes van deze serie worden er momenteel opnamen gemaakt voor een derde reeks van de serie Historische Verkenningen (deel 51-75). Deze zal waarschijnlijk in 2014 uitgezonden worden.

De herhaling van de tweede serie (deel 25-50) loopt op het ogenblik t/m januari 2013. Uitzending: iedere maandagavond van 20.00 tot 21.00 uur.

Historische Verkenningen is een radio-programma over (regionale) archeologie en geschiedenis van Daan de Vries jr. en Jan Camfferman van Radio Beverwijk

en historisch archeoloog Jean Roefstra van de Stichting Historische Archeologie (S.H.A).

Radio Beverwijk is te ontvangen op Kabel, 104,5 FM

On-line, zie: www.radiobeverwijk.nl en/of www.s-h-a.nl (op deze site zijn de afleveringen te volgen)

Oproep.

Voor verschillende publicaties over de opgravingen in 1960 op het kasteelterrein van het voormalig kasteel Oud Haarlem, ben ik op zoek naar ooggetuigen, medewerkers, betrokkenen, foto's (van de opgravers of de leden van de Nederlandse Jeugdbond voor Geschiedenis N.J.B.G.). Heeft u een verhaal of herinneringen aan de gebeurtenissen of aan wijlen professor J.G.N. Renaud, dan ben ik bijzonder geïnteresseerd!

Gaarne uw reactie via:

Stichting Historische Archeologie

Tav. Jean Roefstra

Postbus 646

1940 AP Beverwijk

info @ s-h-a.nl

of:

Niek Linger (voorzitter H.K.H.)

Postbus 46 1960 AA Heemskerk

colofon

De Nieuwsbrief is een uitgave van het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland en Museum Kennemerland te Beverwijk en verschijnt 3 x per jaar. Daarnaast verschijnt 1 x per jaar het Ledenbulletin voor de leden van het Genootschap.

Redactie: Arie van Dongen, Cor Castricum, Jean Roefstra, Wim Spruit. Redactieadres: Vondellaan 62, 1942 LK Beverwijk; email: avdongen@ziggo.nl

Secretariaatsadres Historisch Genootschap Midden-Kennemerland:

J.J.M. Brakenhoff, Anemonenlaan 11, 1943 BC Beverwijk, telefoon 0251 - 226291
email: jabrak@ziggo.nl

Nieuwe leden van het Genootschap kunnen zich opgeven bij de ledensecretaris:

Mw. P.M. Pennycook-Hilbers, Acacialaan 65, 1943 GR te Beverwijk, tel. 0251-220150
email: gkpennycook@hotmail.com

De contributie bedraagt minimaal € 13,- per jaar (meer mag!) + voor leden buiten de IJmond € 4,- bijdrage in de portokosten.

Nieuwe leden kunnen zich ook opgeven door dit bedrag over te maken op postgirorekening nr. 224943 t.n.v. Historisch Genootschap Midden-Kennemerland te Beverwijk, met de vermelding: "nieuw lid". U ontvangt dan p.o. het ledenbulletin + de reeds verschenen Nieuwsbrieven van dat jaar + een welkomstpremie.

Bezoek ook eens de websites:

www.hgmk.nl

www.museumkennemerland.nl

www.s-h-a.nl

www.archeo-beverwijk-heemskerk.nl

www.middenkennemerland.nl

Historisch **MIG** Midden-Genootschap Kennemerland

Bestuursleden:

Voorzitter	J.G. Frerichs
Secretaris	J.J.M. Brakenhoff
Penningmeester	J.W. de Boer
Lid	W.A. Spruit

Erelid: ir. J. Camfferman

Lid van Verdienste: IJ. Luttk

MUSEUM KENNERLAND

Westerhoutplein 1, 1943AA Beverwijk

☎ 0251 214 507

Sinds 1 oktober zijn de openingsdagen van Museum Kennemerland weer: zaterdag- en zondagmiddag van 14 – 17 uur. Op feestdagen is het museum gesloten. De toegangsprijzen zijn:

Kinderen tot 12 jaar gratis; 12-65 jaar € 4,- ; 65+ € 2,-

Leden van de Vereniging Rembrandt, Vrienden van het Museum en leden van HG MK hebben ook gratis toegang. Bij alle drie geldt dat de gratis toegang persoonsgebonden is en niet geldig voor meerdere gezinsleden.